

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybcské-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nagybcskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 153. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Péntek, július 7.

Höfer mai jelentései.

Orosz hadszíntér.

Budapest, július 5. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz hadszíntér:

Bukovinában nincs jelentősebb esemény.

A Dnyesztvertől délre a harc folyik.

Sadzawkánál az ellenség tulerővel behatolt állásunkba hat kilométernyi kiterjedésben. A háromezer lépésnyire odébb nyugatra berendezett védelmi vonalat szálltuk meg és itt minden további támadást visszavertünk.

Kolkitól nyugatra és eszaknyugatra állásainkat az ellenség összes erőfeszítésével szemben megvédtük.

Buczactól délnyugatra harcvonulunkat heves harcok után a Koropice patakhoz vettük vissza.

A Styr kanyarulatánál Kolkitól északra tegnap is elkeseredett és váltakozó alakulása harc folyt.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Olasz hadszíntér.

Budapest, július 6. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Olasz hadszíntér:

A délnyugati harctéren a harci tevékenység tegnap csekély volt.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Délkeleti hadszíntér.

Budapest, július 6. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Délkeleti hadszíntér:

A Vojusa alsó folyásánál csatározás.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német főhadiszállás jelentései.

Nyugati hadszíntér.

Budapest, július 6. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, július 6.

A nagy főhadiszállás jelentései:

Nyugati hadszíntér:

A tengerparttól az Ancre patakig a tüzérségi tevékenység időközönként fokozódott, Egyébként nincs változás.

Az Ancre patak és a Somme között, ugyszintén innen délre a harc tovább folyt.

Thiepvalnál az angolok csekély előrehaladását ellentámadásokkal kiegyenlítettük.

Tovább délre egy előretolt árok kiugrójában sikerült az ellenségnek lábát megvetnie.

A Somme völgyben kiürítettük Hom falu maradványait, Bellagen Santeva-t a franciák elfoglalták. Estreesnél a harc folyik. A francia gáztámadásoknak nem volt semmi eredménye.

Az Aisne területen az ellenség keskeny arcvonalon Ville au boistól délre sikertelen támadást kísérelt meg, amely komoly veszteségekkel járt rá nézve.

A Maas balpartján ránk nézve kedvező kisebb gyalogsági harcok voltak.

A folyó jobb partján a Vaux erőtől délnyugatra fekvő erdőben ellenséges előretöréseket épu gy visszautasítottuk mint az ellenségnek tegnap kora hajnalban a Batterie de Damloup visszafoglalását célzó kísérleteit.

A thiaumonti erdő környékén vívott harcokban tegnap kettőszázhetvenegy főnyi foglyot ejtettünk.

Chapellenél Neuville-től keletre egy német felderítő osztag harmincegy fogollyal tért vissza állásaiba.

Cambraitól délnyugatra tegnap reggel egy ellenséges repülő csekély magaságból bombával támadt egy álló kerházvonatra. Hat sebesült meghalt.

Keleti hadszíntér.

Budapest, július 6. A „Torontai“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, július 6.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadserege:

Rigától délkeletre, ugyszintén Postawy és Wischniew közötti arcvonal számos részén az oroszok több részleges támadását visszavertük.

Rigától délnyugatra ellentámadással ötven orosz elfogtunk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadserege:

A harc, amely különösen Gorodistye környékén és Darowótól délre igen heves volt, mindenütt javunkra döntött.

el. Az oroszok vesztesége ismét igen jelentékeny.

Linsingen tábornok hadserege:

Kostiuchowkánál és Kolki vidékén az ütközetek még nem jutottak nyugvópontra.

Bothmer gróf tábornok hadserege:

A Barysz harcvonalszakaszon a védelmet számos ellenséges támadás visszaverése után részlegesen a Koropiec vonalba helyeztük át. Az orosz támadás több ízben megtört a német vonalokon Tiumacztól délkeletre.

Balkán hadszíntér.

Budapest, július 6. A „Torontai“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, július 6.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Balkán-hadszíntér:

A helyzet változatlan.

HIREK.

— **Katonai kitüntetések.** A király Reinor József és Zénr János 29. gy. ezredbeli őrmestereknek az ellenség előtt teljesített kiváló szolgálataik elismeréséül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta a vitézségi érem szalagján.

— **A nagybecskereki tartalékkórház személyzete a Kárpáti falvakra.** A nagybecskereki cs. és kir. tartalékkórház altisztja és ápolószemélyzele saját körében az oroszok által feldúlt kárpáti falvak egyikében építendő „Dr. A wender Miklós“ és „Walter Róbert“ nevét viselő két házra gyűjtést rendezett, melynek eredményeként 1311.82 koronát a kórházparancsnokság útján „AZ EST“ szerkesztőségének átutalt.

— **Esküvő.** Meggyessy József Máv. hivatalnok holnap vezeti oltárhoz Dittrich Muci kisasszonyt Dittrich Lajos gazdasági egyleti titkár leányát Nagybecskereken. Az egyházi esketést a menyasszony unokafivére Járosy Dezső székesegyházi karnagy és zeneakadémiai tanár fogja végezni d. u. fél 7 órakor.

— **Koszorúmegváltás.** A nagybecskereki bégaparti állomás tisztikara és forgalmi személyzete Nottny János állomásfőnök nejének elhunytá alkalmából 50 koronát gyűjtött össze s azt koszorúmegváltásként a Vöröskereszt helybeli fiókjának adományozta lapunk útján. A hozzánk beküldött összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Adomány.** Az alibunári főszolgabíró és a járás jegyzői 300 koronát küldtek be lapunkhoz a dr. Dellimanics alapra, dr. Vászity Endre pedig 20 koronát küldött hozzánk a missió egyesület szünidei gyermektelepe javára. Az összegeket rendeltetési helyükre juttattuk.

Renlow Ferenc cirkuszigazgató a rendőrség útján 100 koronát adományozott a katolikus misszióegyesület szünidei gyermektelepére.

— **A fémtárgyak beszolgáltatása.**

A honvédelmi miniszter tudva evőleg rendelkezést bocsátott ki a fémtárgyak beszolgáltatásáról. Az átvételi bizottságok július 18-án kezdik meg a beszolgáltatandó fémtárgyak átvételét. Az átvételi eljárást augusztus 20-ára be kell fejezni. Beszolgáltatandó fémtárgyak: főzőedények és egyszerű asztali készletek az evőeszközök (kés, villa, kanál) kivételével, konyhaszerek (mozsarak, mozsártörők, habüstök, egyszerű öntött sárgarézgyertyatartók, vasalók, tálcák, más hasonló sárgarézből), mosóüstök, a tüzhelybe beépített egyszerű vıztartók, valamint fürdőkádak vörösréz, gyümölcsbefőző üstök, amennyiben nem gyári üzemben használtak, fél kilogrammos és ennél nehezebb sárgarézszűnyök, szőnyegfogantyúk és védőrudak, amelyek az ezek felállításával foglalkozó iparüzők vagy kereskedők raktárkészletéhez tartoznak, tekintet nélkül arra, hogy e raktárkészletek hol vannak. A felsorolt fémtárgyakat beszolgáltatni kötelesek: iparüzők és kereskedők, háztulajdonosok, szállodások, vendéglősök és a sütő- és cukrárszipar körébe tartozó vállalatok akkor is, ha ily tárgyakat őrizetbe tartanak. Az iparüzők és kereskedők készletük egyharmadát tartoznak beszolgáltatni. Azt, aki a hadicélokra igénybevettnék kijelentett fémtárgyakat eltitkolja vagy be nem szolgáltatja, két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik.

A cserépaljai Vörös kereszt Péter és Pál napja. A cserépaljai vöröskereszt fiók Péter Pál napja alkalmából nagyszerű kabaréest rendezett a Vörös kereszt javára, a mely minden tekintetben kitűnően sikerült. Az estély a felülfizetésekkel együtt 500 korona tiszta jövedelmet hozott a Vöröskeresztnek s a fiók egyesület választmány ezuton mond köszönetet ugy az összes szereplőknek mint a felülfizetőknek.

— **Meteor a jultusi időről.** A Meteor jelenti: Julius változási napjai bolygók részéről: 6 szeles, 8 változó, 12 zivataros, 15 csapadékos, 22 zivataros, esetleg jégesővel, 27 meleg, száraz, 28 hűvös, szeles, esetleg viharos vagy zivataros, 30 meleg, derült.

— **Gozon Gyula és társulata a Városi Moziban.** Mint már jeleztük, a Városi Mozi bérlője egy újabb attrakciót hoz Nagybecskerekre. Gozon Gyula fog kilenc tagból álló művész társulatával Nagybecskereken szombaton és vasárnapon előadást tartani gazdad és érdekes művészi műsorral, amelyen szerepelni fog „A nihilisták“ című ismert nagyhatalású darab is.

— **Fölvétel az eperjesi jogakadémiaira.** Az eperjesi jogakadémia igazgatója közli, hogy az akadémián az 1916-17. tanév I-ső felére a beiratások 1916. évi szeptember hó 1-jétől 12-ig tartanak. Utólagos felvételnek szeptember 13-15. napjain dékáni, azután pedig tanári-kari engedéllyel — legkésőbb október 14-ikéig — lehet helye. Jelentkezéseket, illetve előjegyzés iránti kérvényt a jogakadémia dékáni hivatala már június 10-ikétől kezdve elfogad. Az előadások szeptember 16-ikán kezdőd-

Yes-szappan

Ara 3 korona.

Legtökéletesebb és legkellemebb illatu pipere-szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen. — YES PUDER 1, 3, 5 korona dobozonként. — YES KREM 3 korona tégelyenként.

Mindenütt kapható!

Magyarországi főraktár:

ERÉNYI BÉLA Diana gyógyszertára
Budapest, Károly-körút 5.

nek. Az első felév december 20-ikán végződik. A beiratás érettségi bizonyítvány avagy leckeönyv alapján történik. Rokkant katonatisztek a miniszterium rendelete értelmében érettségi bizonyítvány hiányában is rendes haligatókul beiratkozhatnak s a négyévi tanfolyam megrövidítésére is igényt tarthatnak. A szünetekben mindennemű felvilágosítással — így különösen beiratás, irodai alkalmaztatás, lakás és ellátás, valamint a hadbavonultaknak nyújtható kedvezmények tekintetében — levélbéli megkeresésre is szívesen szolgál a jogakadémia dékáni hivatala.

— **Kérelem a közönséghez.** A nagybecskereki vöröskereszt vasuti nyugvó állomásának vezetője kéri a közönséget, hogy a nagybecskereki vöröskereszt-egylet vasuti állomásán átvonuló beteg és sebesült katonák részére cigarettát adományozni sziveskedjenek. Az adományok Bakalovich Plátóhoz, a nyugvó állomás gondnokához (Megyeház) küldendők.

— **A magyarság legerősebb és leghatalmasabb szavu organuma a Pesti Napló,** amely hatvanhét évi nemes és becsületes munkára tekinthet vissza. Félmillió ember olvassa naponta ezt a lapot, amely változatos tartalmával, pontos és friss hírszolgálatának megbízható értesüléseivel, nagyszerű tárca-rovatával, érdekes regényeivel, vidám „Tarka Krónika” rovatával méltán rászolgált arra az általános népszerűsége, amely az egész országban körülveszi. A Pesti Napló ajándékalbumai méltán híresek s minden könyvtárnak legjobb ékességei közé tartoznak. Ezt az albumot, mely az idén a Magyar Hősök apoteozisa lesz, feltételeink értelmében minden előfizető díjtalanul megkapja, a Pesti Napló előfizetési ára negyedévre 8 korona. Kérjen mutatónyvszámot a kiadóhivaltól Budapest, VI. Vilmos császár-ut 55.

— **A Renlow-cirkusz.** A közönség élénk tetszése mellett tartja a jónévi Renlow-cirkusz előadásait Nagybecskereken a Vásártéren. Igen ügyes artistái vannak, kitűnő tornászokat láthatunk s jó humoru bohócok mulattatják a közönséget. A cirkusz előadásainak fénypontja Koczka Józsa hat oroszánja, a melyekkel a legszebb produkciókat mutatja be.

— **Elfogott lóköltő.** Jó fogást csinált most a nagybecskereki csendőrség, elfogott egy hírdelt torontali lóköltőt, akit már régóta keresnek a hatóságok. A lóköltő Mrsity Spira felsőittelei ember, aki lótolvajlásokból élt s réme volt a lótulajdonosoknak. 1911-ben már egyszer elfogták a hírdelt torontali lóköltőt s be is hozták a nagybecskereki logházba, de innen csakhamar megszökött Urosov rablógylissal egyetemben. A lóköltőt sokáig keresték, de nem akadtak nyomára. A háboru kitörésekor elvitték katonának s így ismét nem találták. Közben azonban kinezeltte, hogy a katonaságnál nyomára jöttek, fogta magát s ez év március végén megszökött a katonaságtól. A lóköltő Nagybecskerekre jött s itt rejtőzködött, de emellett nem maradt tétlen, mert egyszeribe ismét felburjánzottak a lóköltések. Egész sereglopás történt Nagybecskereken és környékén. A csendőrség nagy eréllyel nyomozott a lóköltő után s tegnapelőtt a csendőrök elcsípték. A lóköltő eleinte szörnyen tagadott, pedig éppen akkor készült egy újabb lopásra s találtak is nála egy cédulát, amelyre egy nagybecskereki gazda neve volt fölírva, hogy két szép pejlova van. Mikor látta, hogy a tagadás nem használ, beismerete, hogy több lovat lopott. Eddig három lótolvaj-

lást elismer. Persze több is terheli s most a nyomozás tovább folyik ellene.

— **Emssztési zavarok csecsemőknel,** hasmenés, hányáskeelés, bélhurut stb. mindig csak helytelen táplálás következményei és e rettegett betegségek már sok gondot és bánatot szereztek az aggó szülőknek. Ha azt akarja, hogy gyermeke egy igazán józú és könnyen emészthető táplálék mellett szépen fejlődjék, adjon kedvencének Nestlé-féle gyermeklisztet. — Próbadozokat teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé-cég, Wien, I., Biberstrasse 33-e.

— **Könyvet a harctérre! Küldjünk könyveket, folyóiratokat a harctéren küzdő katonáink részére. A Torontál-megyei Közművelődési Egyesület elküldi.**

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

Az ellenzék és a háboru.

Budapest, jul. 7. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata.

Az ellenzéki vezérek a képviselőházban tegnap este hét órakor megbeszélést folytattak Andrássy Gyula gróf interpellációjáról és Tisza válaszárol. Andrássy megokolta akcióját s igyekezett a nyugtalankodó Károlyi csoportot megnyugtanni, akik helytelenítik a bizalmi férfiak kiküldését. Károlyiék nem elégedtek meg Andrássy kijelentéseivel, hanem kívánják, hogy a bizalmi férfiak ne járhasanak el a kormánytól a párt beleegyezése nélkül és alakítsanak egy közbelső fórumot az ellenzéki pártok vezetőiből, amelynek határozataihoz a bizalmi férfiaknak alkalmazkodniok kellene.

Később a függetlenségi párt értekezett, amelyen Károlyi gróf kijelentette, hogy az ellenzék megint fait accompli elé állították. A bizalmi férfiak nem az ellenzéknek, hanem a kormánynak lesznek bizalmi férfiak, Apponyi Albert gróf kérte a partot, hogy a párt-egység megóvását mindenekelőtt valónak tartásák. Ismerteti a bizalmi férfiak majdani szerepét s kéri, hogy ne döntsenek most, hanem csak az elnöki tanács határozata után. A párt ehhez hozzájárult. Az ellenzéki pártok elnöki tanácsa ma tart ülést.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 7. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata.

A képviselőház tegnap délutáni folytatólagos ülésén Vázsonyi után Dinisch Guido és Csermák Ernő kibeszélték az az ülést. A legközelebbi ülés kedden lesz.

Az adójavaslatok.

Budapest, július 7. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése.

A Nemzeti Munkapártban tegnap este tárgyalták az adójavaslatokat, amelyeket Teleszky pénzügyminiszter és Tisza miniszterelnök felszólalása után egyhangulag elfogadtak.

Az ellenzék adóügyi bizottsága ma delelőtt a hadinyereség adóügyében tanácskozni fog Teleszky miniszterrel. A miniszter az ellenzék néhány módosításának elfogadását kilátásba helyezte.

Az angol-francia offenziva kudarca.

Budapest, július 7. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata. Rotterdamból sürgönyzik:

Mint a Westminster Gazett a cenzura engedélyével írja, a német fronton okvetlenül igazi áttörésnek kellene bekövetkeznie. Ha az lehetetlen és helyette kimerítő küzdelmet folytatnának csupán, úgy az offenziva kudarcot vallott.

A Vossische Zeitung szerint az összes párisi lapok a katonai helyzetéről szólva megállapítják, hogy az angol balszárny az offenzivában teljesen megakadt.

Londoni jelentések szerint, ott az offenziva eredményeit nagyon szerényeknek tekintik. A hadműveletek semmi hatást nem gyakoroltak a tőzsdeértékekre.

A milánói „Lombardia”, című lap azt írja, hogy a szövetségeseknek legalább egymillió emberükbe kerülne a német front áttörése, érthető tehát, hogy más módokat keresnek arra, hogy a német frontot visszanyomhassák.

A Züriche Tagesanzeiger írja:

A semlegesek körében a nagy feszültség helyébe csaldás lépett. Az angol-francia jelentések most már heves német ellentámadásokról számolnak be, amelyek az angol front északi részén eredménnyel járnak.

A Petit Journal és Matin megállapítják, hogy a nyugati fronton a németek ereje nem gyöngült s nehéz tűzérének Verdun belső erődövezete ellen irányuló tevékenysége nem csökkent.

A Corriere dela Sera párisi jelentésében figyelmezteti a közönséget, hogy az angol offenziva dolgában ne számítson a németek hirtelen összeomlására.

A tenger eseményei.

Budapest, július 7. A „Torontál” eredeti jelentése. Saját tudósítónk cenzurázott távirata. Londonból sürgönyzik:

Mint az angol admirális közli, egy angol aknakereső hajót a hó negyediken az Északi tengeren német buvárhajó megtorpedózott. Az aknakereső csak könnyebben rongálódott meg s visszatért a kikötőbe.

Budapest, jul. 7. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti:

Tegnap reggel a Liverpoolból jövő Lestria angol gőzöst az angol partokhoz közel német nyílt tengeri haderőnk részei elkobozták.

2857 sz. 1916 **Perjámosi főszoigabirótól.**

Pályázati hirdetmény.

Perjámos községben üresedésben lévő másodsegédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhivom pályázókat, hogy képesítésüket és eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket 1916. július 31-ig hivatalomhoz címezve annyival inkább nyujtsák be, mert az elkésletten érkezett, vagy kéllően fel nem szerelt pályázati kérvényeket figyelembe nem veszem.

A másodsegédjegyzői állás javadalmazása:
1) Fizetés a községtől . . . K 1000
2) Állami fizetékieskiegészítés . . . K 400
3) Lakbér a községtől . . . K 100
4) Drágasági pótlék . . . K 100

Összesen: K 1600

Perjámos, 1916. évi július hó 3-án.

Saal
főszoigabiró.

Hirdetmény.

Az Oteleki körjegyzőségnek az adóügyekben teljesen jártas egyén havi 150 korona díjazás mellett mint segédmunkás azonnal alkalmazást nyer.

Otelek, 1916. július 1.

Körjegyző.

M. kir. államvasutak nagybecskereki műhelyében egy

kapusi állás

üresedésben van. Rokkant katonák pályázhatnak augusztus 1-i belépésre. T 1060 2-1

Manilla

Eredeti Standard és tiszta Kender kévekötő fonál, továbbá II-od rendű

Manilla-fonál

napiáron raktárból azonnal átvehető míg a készlet tart.

Kühne gép-raktár

Nagybecskerek - Telefon-szám 128

Gyakornok és irodistanó

kezdő fizetéssel felvételnek egy helybéli gabona cégnél.

(1049-3-1)

Cím a kiadóban.

Hódmezővásárhelyen

100 drb bikaborju és 30 drb egy éves hasas üsző van eladó.

Értekezni lehet CSÁKI MÁTÉ urnál.

Hirdetéseket

jutányos árértékű

Torontai

pol. napilap kiadóhivatal

BURGONYÁT

waggonszámra bármilyen állomásról szállítva minden mennyiségben

KIVITELI CÉLRA KERESÜNK

Ajánlatok ármegjelöléssel és a mennyiség feltüntetésével **Milkó József Szabadka**. Postafiók 45. címre küldendők. T 1060 4-1

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.**Biztosítási ügynökségek:**

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József tlg.-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Erbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Bútorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttmann Jakabné, és fiai, Kültel

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Deborgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-épülettel szemben.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gépfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpallota.

Háló, kötélárú kereskedés:

Konkoly Róza I. és Testvérei, József Főherceg-utca 5.

Kalapkészítő:

Andress A., Főtér, Bauer-ház.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Közműaru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpallota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-utca.

Szoborgyár:

Lukács és társa, Kültel.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzfűz-épületfakereskedés:

Anna örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söreszarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söreszarnok.
Tóth és Noricsán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.